

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0411U000308

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-02-2011

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Турубарова Анастасія Володимирівна

2. Turubarova Anastasia Volodimirivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.08

Назва наукової спеціальності: Спеціальна психологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 13-11-2011

Спеціальність за освітою: 8.040101

Місце роботи здобувача: Класичний приватний університет

Код за ЄДРПОУ: 19278502

Місцезнаходження: 69002, Україна, Запоріжжя, вул. Жуковського "70-б"

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41.051.07

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Класичний приватний університет

Код за ЄДРПОУ: 19278502

Місцезнаходження: 69002, Україна, Запоріжжя, вул. Жуковського "70-б"

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.21.51

Тема дисертації:

1. Психолого-педагогічні умови розвитку комунікативних якостей підлітків із порушеннями опорно-рухового апарату
2. Psychological and pedagogical conditions for the communicative characteristics development of teenagers having disorders of locomotorium

Реферат:

1. Об'єкт дослідження - психологічні особливості особистості підлітка з порушеннями опорно-рухового апарату. Предмет дослідження - психолого-педагогічні умови цілеспрямованого розвитку комунікативних якостей підлітків із порушеннями опорно-рухового апарату. Методи дослідження. У роботі використовувався комплекс взаємодоповнюючих методів дослідження: теоретичні: аналіз, зіставлення, порівняння, узагальнення, систематизація; вивчення та аналіз психолого-педагогічної літератури з проблеми комунікативних якостей для обґрунтування теоретичних підходів до проблеми розвитку комунікативних якостей підлітків із порушеннями опорно-рухового апарату; емпіричні: спостереження, бесіда, опитування, тестування, констатувальний та формувальний експеримент, психодіагностуючий метод (тест-опитувальник ставлення батьків до дітей (А.Я. Варга та В.В. Століна), тест-опитувальник "Соціально-психологічні характеристики суб'єкта спілкування" (В.О. Лабунська), "Шкала прийняття інших Фейя", "Шкала

добррозичливості Кемпбелла", "Шкала довіри Розенберга", "Шкала ворожості Кука-Медлей", "Шкала маніпулятивного ставлення Банта", "Опитувальник міжособистісних стосунків Шутца"); методи математичної статистики: методи варіаційної статистики, зокрема факторний та кореляційний аналізи, обчислення процентних співвідношень. Для перевірки достовірності отриманих результатів застосовано непараметричний критерій Манна-Уїтні для незалежних вибірок. Аналіз зв'язків між показниками здійснювався за допомогою коефіцієнта кореляції Пірсона гр. Наукова новизна отриманих результатів: визначено особливості розвитку комунікативних якостей підлітків із фізичними вадами, до яких віднесено: відчуття сильної потреби бути прийнятими соціальним оточенням та встановлювати близькі емоційні стосунки з іншими людьми, невизнання контролю над собою та домінування над оточуючими (переважно для отримання бажаного) у підлітків із незначними руховими та мовленнєвими розладами; надання переваги самотності, активному уникненні прийняття рішень та взяття на себе відповідальності, обережності при встановленні емоційних контактів, доброзичливості та неманіпулятивного ставлення до партнера по спілкуванню у підлітків з важкими руховими та мовленнєвими розладами; прояви цинічного ставлення до оточуючих, агресивної та ворожої поведінки, яка є своєрідним захисним механізмом та реакціями емансипації, що є характерним для всіх підлітків; розширено уявлення про відмінності особливостей розвитку комунікативних якостей підлітків із порушеннями опорно-рухового апарату та без таких порушень, що виявляються у підлітків з фізичними вадами при взаємодії проявами обережності, агресивності, обережності при виборі осіб, з якими встановлюють глибокі емоційні стосунки; уточнено психологічні характеристики підлітка з фізичними вадами як суб'єкта спілкування в системі "батьки - однолітки - вчителі", а саме: труднощами спілкування в уявленні підлітків, їх батьків та вчителів є невміння партнера по спілкуванню поставити себе на місце іншої людини; труднощами спілкування з однолітками в уявленні підлітків є пересування під час спілкування, підозріле та неприязне ставлення до них однолітків та тривале спілкування з однією й тією ж людиною; дістали подальшого розвитку: характеристика ролі педагогічного спілкування як чинника становлення комунікативних якостей підлітків із фізичними вадами, а саме: в уявленні підлітків про соціально-психологічні характеристики спілкування в системі "вчитель - учень" труднощами є невміння поставити себе на місце іншої людини, співвіднести дії та вчинки людини з якостями її особистості, вимогливе ставлення до інших людей та бажання партнера більше говорити, ніж слухати; напрямки застосування методів активного соціально-психологічного навчання в роботі шкільного психолога з підлітками, які мають порушення опорно-рухового апарату. Практична значущість дослідження: результати дисертаційного дослідження використані при розробці навчально-виховних, просвітницьких програм у проектуванні освітніх систем для фахівців в галузях загальної психології, викладачам ВНЗ III-IV рівня акредитації під час розробки навчальних програм і відповідного навчально-методичного забезпечення системи підготовки майбутніх психологів. Ефект впровадження-високий. Сфера використання вищі навчальні заклади, психологічні служби.

2. Object of research is psychological features of teenagers' personality having locomotorium disorders. Subject of research is the psychological and pedagogical conditions for the purposeful development of communicative characteristics of teenagers having locomotorium disorders. Methods of research: Complex of complementary methods of research was used in the work: theoretical: analysis, confrontation, comparison, generalization, systematization; examination and analysis of psychological and psychological publications on the problem of communicative characteristics for substantiation of theoretical approaches to the problem of communicative characteristics development of teenagers having locomotorium disorders; empirical: observation, counseling, questioning, testing, stating and generating experiment, psychodiagnostic method ("Parents' treatment of children" test questionnaire (by A. Varga and V. Stolin), "Social and psychological characteristics of communication subject" test questionnaire (V. Labunska), "Acceptance of other scale by Fey", "Benevolence scale by Campbell", "Faith in people scale by Rosenberg", "Hostility scale by Cook-Medley", "Manipulative treatment scale by Bant", "FIRO-B questionnaire by Schutz"); methods of mathematical statistics: methods of variation statistics, particularly factor and correlation analyses, calculation of percentage ratio. For the verification of the derived result Mann-Whitney U test for independent samples was used. The analysis of connections between indices was carried out by

Pearson correlation coefficient. The scientific novelty of the results of research: specifics of communicative characteristics development of teenagers having locomotor disorders are defined, such as: feeling of strong necessity to be accepted by human environment and to establish close emotional terms with other people, non-acceptance of a control over own personality and domination over social surroundings (mainly for the receipt of desideratum) of teenagers having slight locomotor and speech disorders; loneliness preference, active avoidance of decision-making and unwillingness to take the responsibility, care in emotional contacts establishment and non-manipulative treatment of a communication partner of teenagers having severe locomotor and speech disorders; manifestations of cynical treatment of social surroundings, aggressive and hostile behaviour, which is peculiar defense mechanism and manifestations of emancipation reactions, which is typical for all teenagers; a concept about the differences of communicative characteristics development of teenagers having locomotor disorders and teenagers without such disorders is expanded, which show up in teenagers having physical handicap in interaction with social surrounding by manifestations of care, aggression, care in persons' choice to establish deep emotional relations; psychological characteristics of teenagers having locomotor disorders are specified as a subject of communication in "parents - peers - teachers" system, namely: complications in communication in conception of teenagers, their parents and teachers are represented by inability of communication partner to experience empathy; complications of communication with peers in teenagers' conception are represented by movement during the communication, suspicious and hostile peers' treatment of them and long-term communication with one and the same person; further development was given for: characteristic of pedagogical communication role as a factor of communicative characteristics formation of teenagers having physical disability, namely: in teenagers' conception about the social and psychological communication characteristics in a "teacher - pupil" system complications are inability to experience empathy, to correlate activities and actions of a person with person's qualities, exacting treatment of other people and partner's wish to speak more than to listen; application areas of methods of active social and psychological training during the work of school psychologist with teenagers having locomotor disorders. The practical significance of the study: the results of dissertation research used in developing educational, educational programs in the design of educational systems for professionals in the fields of general psychology, teachers, universities III-IV level of accreditation during the development of training programs and appropriate training and methodological support system for training future psychologists. The effect of the introduction - high. The scope of higher educational establishment, psychological services.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бочелюк Віталій Йосипович
2. Bocheluk Vitaliy Iosipovich

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пріб Гліб Анатолійович
2. Пріб Гліб Анатолійович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мамічева Олена Володимирівна
2. Мамічева Олена Володимирівна

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Вісковатова Тетяна Павлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Вісковатова Тетяна Павлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.